

ligt at se at komme bort fra det nuværende System for Udredelsen af Udgifterne, der jo deler vort Land i 2 Provinser, Østifterne og Sylland, og bringe Udgifterne først ind i Statskassen og derpaa igjennem Refusion til samtlige Amts- og Kjøbstadkommuner. Dette synes jo at være noget besynderligt, men jeg skal villig erkjende, at det ikke vel for Eiden kan være anderledes, og jeg tror, at den væsentligste Vanskelighed ligger deri, at Kjøbenhavns Kommune har en egen Sindsfygeanstalt. Den høitærede Minister har, saavidt jeg har opfattet ham, erklæret sig tilbøielig til at gaa ind paa Ønsterne om at komme til en Enhed i denne Retning, og jeg haaber og ønsker, at disse Bestræbelser maa blive fastholdte, og at de maa føre til et endeligt og heldigt Resultat. Det vilde vistnok være det Bedste, om denne Sag blev sat i Forbindelse med Staten, at den blev et Statsøiemed, saa at det Hele kom til at hvile i een Haand. Der har jo ogsaa været Lendents til at ville udvide Forførgen for abnorme Sindsstilstande, navnlig ogsaa for Idioter, dem, der ere født Ulykkelige. Den ærede Minister synes ogsaa i den Retning at samstemme med disse Ønsker og har endog stillet i Udfigt, at det, der her tilfigtes, muligens senere kunde komme disse til Gode; men jeg veed ikke, om der ikke kunde være Grund til strax at lade det komme dem til Gode og søge andre Udveie for de egentlige Sindsfyge. Man kan maaste sige: Ja, hvilken Betydning har det da, at man sætter uheldbrekelige Sindsfyge ind i saadanne særlige Anstalter af noget ringere Besskaffenhed, fremfor at man anbringer dem i en egenlig Hælbredelsesanstalt? Jeg tror, det vil have ikke ringe Betydning i flere Retninger, thi det, at man sætter dem ind i særlige Anstalter, er dog et Tegn paa, at nu er Tanken om Hælbredelsen opgiven, Døren for at vende tilbage til det normale Liv, maa betragtes lukket haardere, og Haabet er i langt høiere Grad opgivet end tidligere. Det er i det Mindste i overordentlig mange Tilfælde overmaade vanskeligt selv for en Læge at sige, om en Sindsfygdom er haabløs. Der foreligger Exempler nok paa, at Folk, der i Virkeligheden ere blevne opgivne, senere ere vendte tilbage, om ikke til en normal Tilstand, saa dog til en Tilstand, hvor deres Bevidsthed ikke har været helt udslettet. Det er altsaa et Spørgsmaal, om det virkelig vil være til de Syges Læve at henvise dem til en saadan Anstalt. Det er ogsaa et Spørgsmaal, om det ikke allerede paa et tidligere Stadium af Sygdommen vil være en Udfigt, der vil befindes at være trykkende for dem, at de mulig senere skulle ind i en saadan Anstalt, og det forekommer mig ogsaa, at det for vedkommende Familier maa være en mindre heldig Tanke, at de Syge skulle sendes derhen, og at det mulig kunde lede til en Udfrivning af saadanne Syge, som helst burde være under stadig Lægeførsorg. Jeg er naturligvis

paa ingen Maade blind for, at man ogsaa i en Pleieanstalt vil yde Vedkommende Lægetilsyn og i det Hele taget en Behandling, der stemmer overens med de Regler, som i det Hele ere adopterede i Behandlingen af Sindsfyge; men det forekommer mig, at man ikke ganste kan slaa sig til No derved. Det ligger Noget i Sagens Natur, at det maa siges at være en noget haabløs Gjerning ene at have med en saadan Anstalt at gjøre, og jeg synes, at deraf let kan følge, at Lægekrafterne, Opfyndskrafterne etc. maaste ogsaa noget ville blive af 2den Klasse, fordi de bedre Krafter ville være mindre tilbøielige til at hengive sig til denne Virksomhed. Jeg tror i det Hele taget, at der er stor Fare for, at man ikke ved en saadan Anstalt, hvor man mere tænker paa Pleien end paa Hælbredelsen, vil naae en saa ønskelig Tilstand, som naar man lader de Uheldbrekelige blive enten i selve Anstalterne eller ialtfald saa nær knyttede til dem, at Overflytningen er lettere og falder naturlig, saaledes at man kan tage alle de Hensyn, som Hælbredelsen fordrer, og ikke paa Forhaand udtaler, at en saadan nu maa betragtes som opgiven. Det er ganste vist overmaade vanskeligt, især naar der staar Sagkyndiges Skjøn, som gaa i den Retning at udtale sig derimod; men jeg maa dog tillade mig at udtale, at jeg nærer ikke ringe Tvivl, om det vilde være heldigt at gaa ind i det Spor, her er anslaaet, og om det ikke vilde være mere heldbringende for de Sindsfyge og mere overensstemmende med Samfundets virkelige Trang, om vi strax skrede til at gjøre de større Opoffrelser, der maatte være fornødne til særskilte Sindsfygeanstalter eller til Udvidelse og Forbedring af de nærværende, end til at konstituere en særlig Afdeling for uheldbrekelige Sindsfyge, i Særdeleshed naar man maa have for Die, at der efter al Rimelighed dog i en nærmere Fremtid vil være Tale om at benytte denne Anstalt maaste i andre Retninger, og man saa dog maa skride til en Udvidelse af de bestaaende Anstalter eller til Bygningen af nye. Jeg tror ikke, at der med Hensyn til Betimelighedshensynet kan reises væsentlige Indvendinger imod strax at gaa den anden Vej. Om der end kan være enkelte Retninger, i hvilke man kunde ønske at gjøre Forsøg, saa er man dog vistnok paa det Næne med, dels at nye Anstalter i og for sig ere ønskelige, og dels ogsaa paa det Næne med, at en Udvidelse af de bestaaende kan være ønskelig, og da der jo vil hengaa en rum Tid til Omdannelsen af Bygningerne i Viborg, inden de ville kunne tages i Brug, og man omtrent paa samme Tid vil kunne begynde paa nye Bygninger andetsteds, saa forekommer det mig, at der, hvis man erkjender, at det i det Hele taget maatte være ønskeligere at gaa den anden Vej, altsaa blive i det nuværende Spor, hverken med Hensyn til Betimeligheden eller Tidspunktet vil kunne reises nogen væsentlig Indvending imod strax at gaa